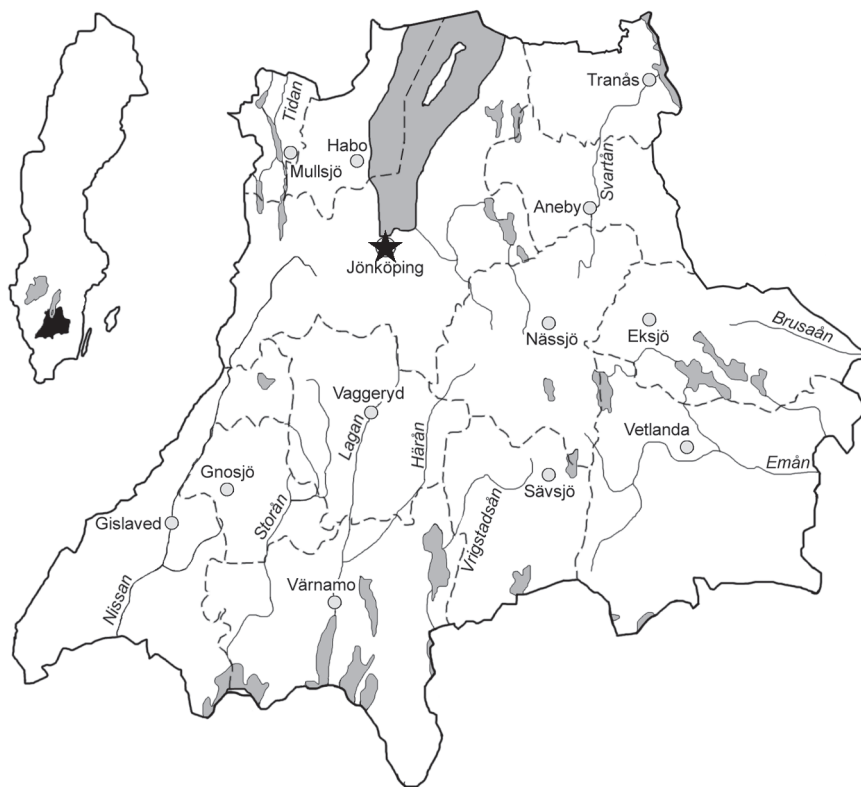

Fjärrkyla i Skolgatan

Arkeologisk undersökning i form av schaktnings-
övervakning inför fjärrkylaledning i Skolgatan, mellan
Kyrkogatan och Vallgatan, Jönköpings stad och kommun,
Jönköpings län

Rapport, foto och ritningar: Susanne Haltiner Nordström
Grafisk mall: Anna Stålhammar
Tryck: Arkitektkopia, Jönköping

Jönköpings läns museum, Box 2133, 550 02 Jönköping
Tel: 036-30 18 00
E-post: info@jkpglm.se
www.jkpglm.se

Utdrag ur tryckta och ajourhållna ekonomiska kartor, Geografiska Grunddata samt Geodata (FUK) är återgivna enligt tillstånd:
© Lantmäteriet. Ärende nr MS2007/04833, nr MS2012/03742 samt dnr i2012/1091.

ISSN: 1103-4076

© JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM 2017

Rapport över utförd arkeologisk undersökning

Beskrivning av undersökningsresultaten.

Inledning

Jönköpings läns museum utförde en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning längs med Skolgatan mellan Kyrkogatan och Vallgatan sommaren 2016. Nya fjärrkylaledningarna skulle läggas ner från Rådhuset och vidare till befintligt nät. Beställare var Jönköpings Energi AB.

Resultat

Från början skulle det västra schaktet ligga ute i Kyrkogatan vilket kunde innebära att man skulle träffa på gravar från den medeltida kyrkogården. Nu blev det dock ändrade planer och istället drogs schaktet från den södra delen av Rådhusets elcentral och rakt över Skolgatan. På så sätt undveks alla möjliga gravar och istället hamnade schaktet bland redan nedlagda ledningar och kablar. Den norra delen av Skolgatan har sedan tidigare både fjärrvärme, vatten och avloppsledning men den södra sidan har vi inte undersökt tidigare.

På figur 2 syns schaktet från undersökningen och inlagt på den moderna kartan syns även vallgraven (grönt) och slottet och rester efter den medeltida staden (blått). Nästan hela sträckan av schaktet ligger inom det som tidigare varit vallgraven och slottsområdet. Den gröna linjen på kartan är den yttre delen av vallgraven som sedan har sträckt sig ca 30 meter åt öster. Det var tänkt att vara en vattenfylld grav men den har varit en torrgrav. Efter vallgraven kom slottsvallen med bastionen Adolpus som låg i det nordvästra hörnet av vallen.

Vid schaktningarna framkom nästan bara påförda massor, mestadels av sand. Schaktet var 1,3-1,5 meter brett och 1 meter djupt. Dessa stora mängder påford sand förklaras av att slottet delvis fylldes igen och delvis schaktades bort. I den västra delen av området framkom två huggna sandstenar som kan ha tillhört slottet men de kom i sentida massor och sparades inte. I höjd med mitten av Braheparken, framkom humösa massor som kontrasterades mot ljusare sand som löpte nästan diagonalt ner genom schaktet, se foto. Möjligen kan detta vara en rest efter vallgraven som fylldes igen med ren sand.

I hörnet vid Residenset framkom ett mindre område med djurben, småsten, tegel och kalkputs. Det kan möjligen vara rester efter den borttagna bastionen.

Åtgärdsförslag

Några ytterligare antikvariska åtgärder anses inte nödvändiga. Länsmuseum har samrått med Länsstyrelsen angående åtgärdsförslagen.

Administrativa uppgifter

IDENTIFIERINGSUPPGIFTER

Dnr: 208/2016	Dnr enl Lst beslut: 431-5106-2016	Rapport: 2016:34
Landskap: Småland	Län: Jönköping	Kommun: Jönköping
Socken: Jönköping	Trakt/kvarter/fastighet: Skolgatan	
Ekonomisk karta: 64E 0fS	Fornl nr: 50:1, 137:1	Stad: Jönköping
N: 6404750	E: 450380	Nivå – lägsta: -högsta:

UNDERSÖKNINGENS ART OCH OMFATTNING

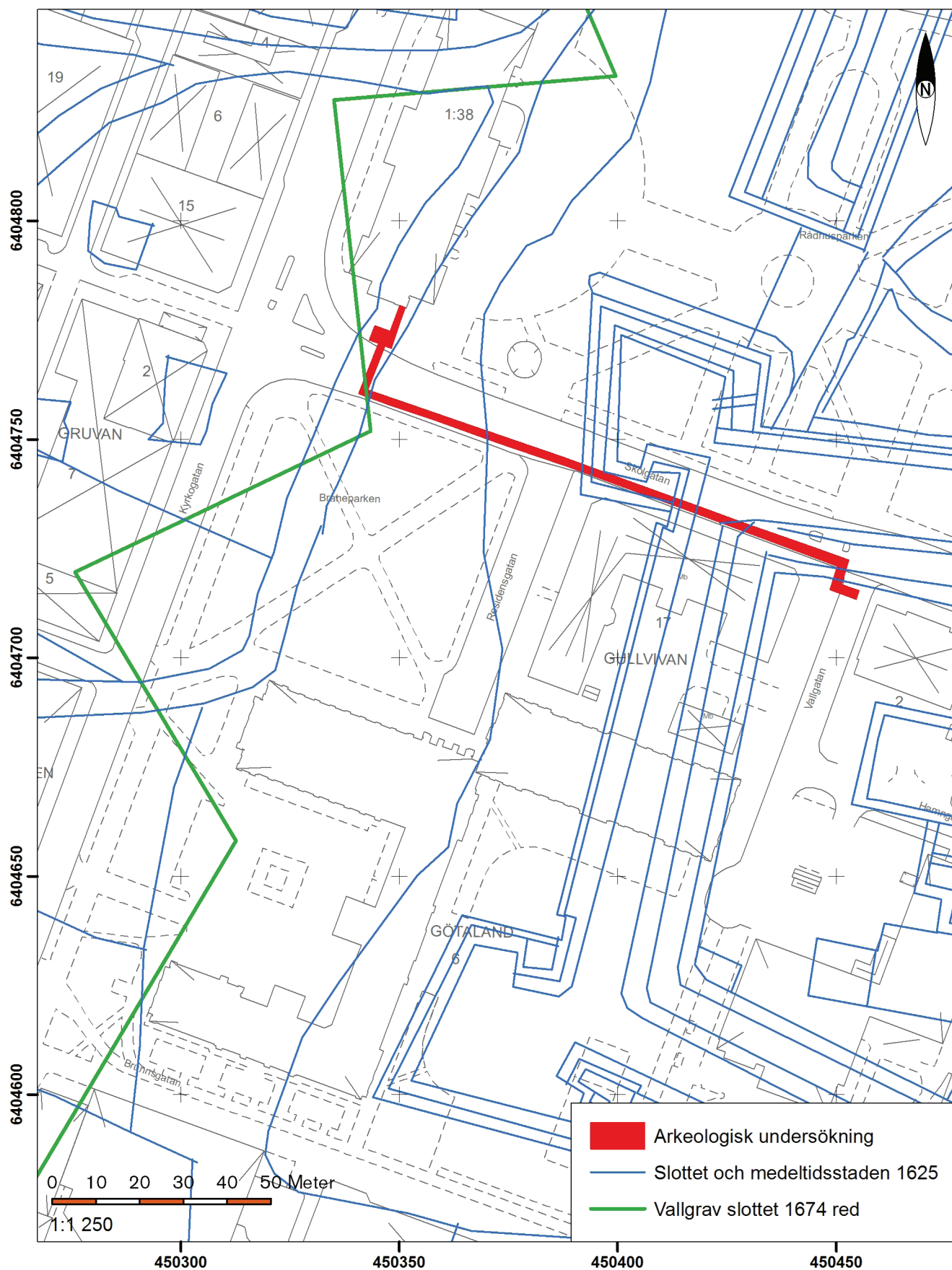
Typ av exploatering: Ledningsdragning Fjärrvärme				
Typ av undersökning: Arkeologisk undersökning				
Uppdragsgivare: Jönköping Energi AB			Ansvarig institution: Jönköpings läns museum	
Fältarbetsledare: Susanne Haltiner Nordström			Fältarbete from 18 aug 2016 tom 26 aug 2016	
Antal arbetsdagar i fält: 7				
Undersökningens omfattning	Utredd yta/m ²	Schaktad yta/m ²	Schakt/löpm	Volym/m ³
			60	

UNDERSÖKNINGSOBJEKT OCH UNDERSÖKNINGSRESULTAT

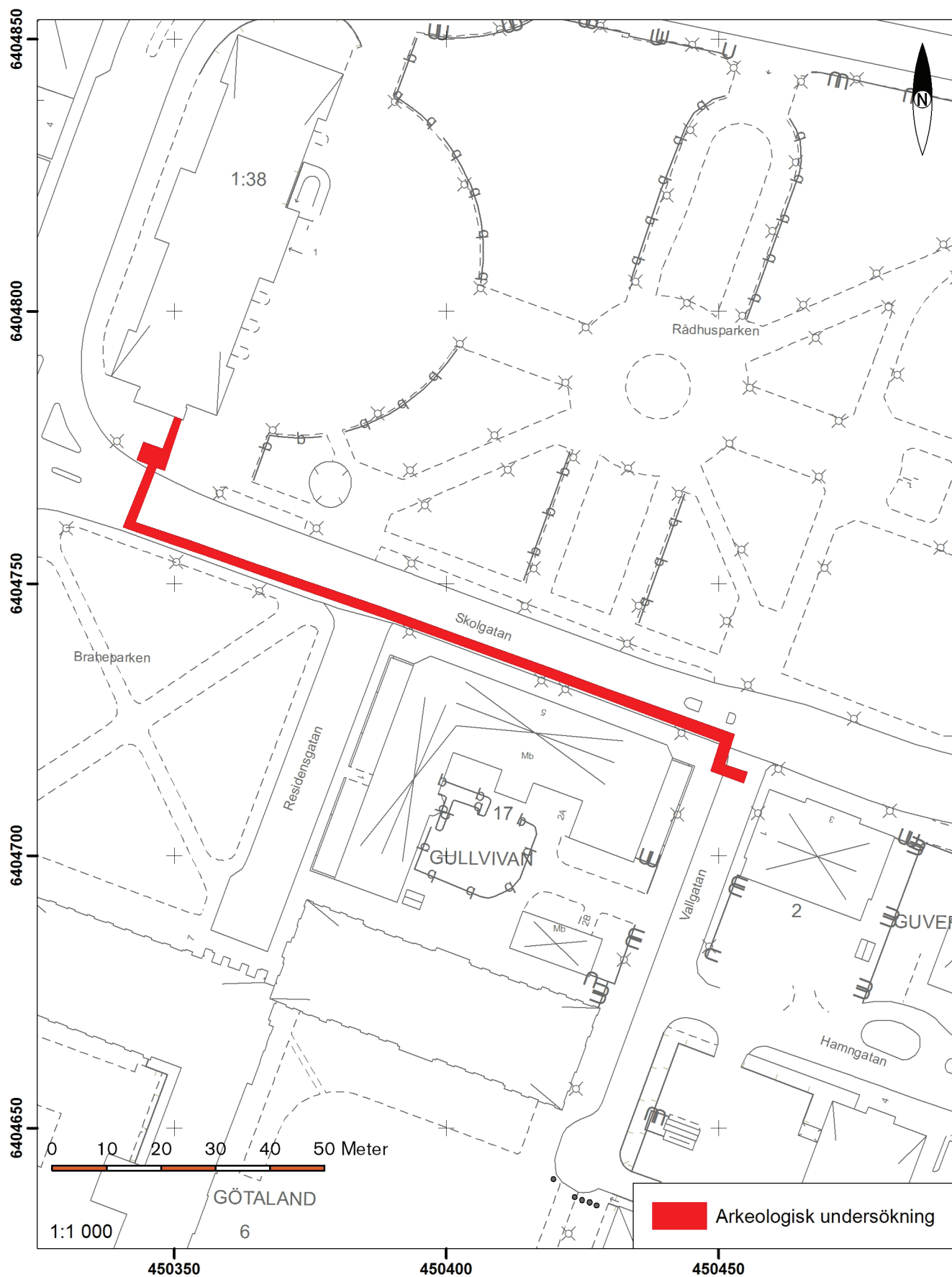
Uppgifter ur RAÄ:s fornl.reg		Sammansatta lämningar: Stadslager och slott	
Lämningar:			
Undersökningsresultat		Sammansatta lämningar:	
Anläggningar:			
Totalt antal undersökta		-gravar:	-boplatiskonstruktioner:
Datering: Odaterad			

FIGUR 1. Karta över undersökningsområdet markeret med rött. Skala 1:10 000.

FIGUR 2. Karta med undersökningsschaktet inlagt i planen med slottet och medeltidsstaden och vallgraven markerade med grönt och blått. Skala 1:1250

FIGUR 3. Karta med undersökningsschaktet inlagt i dagens gatunät. Schaktet markerat med rött. Skala 1:1000.

FIGUR 4. Foto på den möjliga vallgraven som var synlig i den södra schaktkanten intill Brahearken. Den mörka fyllningen i graven syns mot den ljusa sanden.

Sommaren 2016 utförde Jönköpings läns museum en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning längs med Skolgatan inför nedläggning av fjärrkyla. Här fanns möjlighet att stöta på rester efter slottets vallgrav. Spåren efter vallgraven hade i stort sett helt försvunnit genom sentida gatuarbeten.

